

EL TESTIMONIATGE DEL MÀRTIR SANT VICENÇ

Paraules de l'homilia de M. Manuel en la Missa Solemne de la Festa del Patró de la Parròquia i de la Vila

Vicenç nasqué a Osca d'una família benestant. La tradició ens diu que era de bona presència. Sabedor de les seves qualitats el bisbe de Saragossa, Valeri, el crida al diaconat i en fa el seu braç dret. Només tenia 22 anys. Valeri, ja ancià, tenia dificultats per a expressar-se i encarrega a Vicenç tota la predicació i és conegut per la seva claredat i fermesa. Quan l'emperador Dioclecià, a finals del s. III, promou una gran reorganització de l'Imperi per tal de fer front als perills exteriors i a la decadència interna, ho fa restablint el culte al "geni" diví de Roma, personificat en el Cèsar. L'empresa comporta una brutal repressió de les comunitats vives, obligant-les a sotmetre's al culte oficial. És aleshores que envia Dacià a Hispània per tal d'imposar els seus decrets. En passar pel Vallès, Dacià sacrifica Cugat i, després Eulàlia a Barcelona. Continua fins a Saragossa, on deté el bisbe Valeri i el seu jove diaca Vicenç. Els obliga a caminar fins a València on, després de diversos turments sacrifica Vicenç, però envia Valeri a l'exili. Som a l'any 304. En l'interrogatori, entre amenaces i coaccions, Vicenç ha tingut un gran protagonisme, prenent la paraula per Valeri i ha confessat coratjosament la seva fe.

A Vicenç se li atribueixen aquestes paraules: *"Hi ha dins meu un Altre, a qui res no pot danyar; hi ha dins meu un Ésser serè i lliure, íntegre i exempt de dolor. Això que tu (Dacià) amb la teva afanyosa fúria t'entossudeix en destruir, és un vas fràgil, un vas d'argila que el més lleu esforç trencaria. Esforça't en castigar i torturar a Aquell que és dintre meu i que té sota els seus peus la teva tirànica follia. A aquest, aquest, fustiga'l, ataca'l, a ell que és lliure, invencible i no subjecte a tempestat i només sotmès a Déu".*

El martiri de Vicenç, i de tots els màrtirs, ens interpel·la en un punt: el de la nostra feblesa, la nostra mediocritat, a nosaltres que podem arribar a pensar –erradament– que es tracta d'un testimoniatge ara ja superat, i més en una època en què creiem que els valors fonamentals són la convivència, la tolerància, el pluralisme i la llibertat de consciència. És clar que els hem de promoure, però advertint que a vegades aquests es fan servir de camuflatge per a noves i més poderoses intoleràncies, fent-nos sucumbir a la bondat del silenci, a limitar-nos a rendir culte al "geni" diví d'allò políticament correcte, del que estableix el pensament únic, a arrossegant-nos a la gran homologació que dicta el Poder, a confinar la fe en l'àmbit íntim, a no pretendre incidir en la societat. Alerta, perquè tot això ens porta a reduir el martiri de Vicenç o de santa Eulàlia a una història edificant, que no toca la vida en cap de les seves dimensions fonamentals. Sant Agustí deia que "tots els temps són de martiri". I hi ha moltes maneres de causar-lo, segurament més subtils. No ens enganyem, les "potències" antievangèliques funcionen també ara d'allò més bé. Hi ha enemics a l'exterior. Però els més perillós és al nostre interior, l'acomodació fàcil i tranquil·la a criteris i opinions de la cultura hegemònica que anestesien la nostra consciència cristiana.

Ho he pensat aquests dies de Nadal. ¿Som simplement cristians perquè ens ha tocat ser-ho, pensant que si ens trobéssim en un altre punt geogràfic, seriem un altra cosa? ¿És que ser cristians és un mer costum més o menys consolidat? ¿És que Valeri i Vicenç eren cristians "de tota la vida"? ¿És que l'Evangeli, ahir com avui no és missatge que espera, en l'ara i aquí, en aquesta societat, una resposta personal lliure, ferma, raonada, convençuda? Em plauen, en aquest sentit, les preguntes de Benet XVI en una seva meditació durant el darrer Sínode: *"¿Rere el silenci de l'univers, rere el núvol de la història, existeix Déu o no existeix? I si existeix aquest Déu, ¿ens coneix, té alguna cosa a veure amb nosaltres? Aquest Déu bo, la realitat del bé, ¿té poder en el món o no? ¿Per què no es fa sentir?"*. Doncs bé, hi ha una resposta: "Evangeli" vol dir: *"Déu ha trencat el seu silenci, Déu ha parlat, Déu existeix, Déu ens estima, ha entrat en la història. Jesús és la seva Paraula, és Déu-amb-nosaltres, Déu que ens mostra com ens estima, que sofreix amb nosaltres fins a la mort i ressuscita. Aquest és l'Evangeli: Déu ha parlat, ja no és un gran desconegut, sinó que s'ha mostrat i aquesta és la salvació"*. Però, ¿com pot saber-ho l'home? I heus ací, la tasca de testimoniatge, de missió, d'anunci en cada etapa històrica. És hora de sembrar, no de lamentar-se, encara que ens trobem amb moltes dificultats.

Acabo. No sé si us heu fixat que en l'escut episcopal de Benet XVI hi apareix, com en el nostre de Sarrià, la petxina. Aquesta petxina –aquesta fou la intenció de Ratzinger, tan profundament estudiós de San Agustí– significa tant la peregrinació d'una vida –el nostre itinerari cap a Déu– com evoca la llegenda relativa a Agustí quan s'exprimí el cervell intentant comprendre el misteri de la Trinitat. El nen que jugava amb una petxina prenent aigua del mar i tirant-la en un clot el va portar a pensar d'aquesta manera: tan difícil és posar tota l'aigua del mar en un pou com que la raó humana pugui entendre el misteri de Déu. Però aquests cristians pensaven, raonaven, cercaven, no es conformaven. Demano al Senyor, en aquest Any de la Fe, que la nostra Parròquia no sigui un refugi de gent resignada, sinó una plataforma de persones esperançades, en recerca permanent de la Veritat, en escolta atenta i fructuosa de la Paraula del Senyor i amb el coratge renovat per a donar-ne un bon testimoni..

Mn. Manel